

Toll- og avgiftsdirektoratet

Juridisk avdeling

Saksbehandler

Terje Rabben Tlf.: 22 86 06 12 Faks: 22 86 02 24

Vår dato:

12.02.07

Deres dato:

14.12.06

Vår referanse:

2005/02913

Deres referanse

05/4918 SK HS/KR

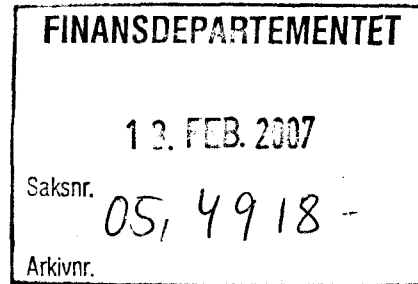
Arkivnummer:

301.9

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Høring om endring av tolloven § 39

Vi viser til departementets høringsnotat. Generelt ser vi positivt på at det tas initiativ til at norske myndigheter kommer mer med i kampen mot merkeforfalsking og piratprodukter. Produksjon og omsetning av slike varer innebærer en økende trussel mot borgernes helse, miljø og sikkerhet. Alt fra barnemat, medisiner og reservedeler til fly blir produsert og omsatt ulovlig. WCO (World Customs Organization) anser merkevareforfalskning og piratproduksjon som to av de største utfordringene for tollmyndighetene og næringslivet. Økt innsats på dette feltet vil også være i samsvar med etatens strategiplan; bekjempe trusler mot samfunnets sikkerhet (strategi 5) og forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet (strategi 4).

Utkastet til lovendring inneholder flere elementer, og vi vil i det følgende kommentere disse.

Taushetsplikten

Vi er positiv til at tollmyndighetene uten hinder av taushetsplikten gis mulighet til å varsle rettighetshaver i tilfeller det ikke foreligger forføyning. Vi vil imidlertid påpeke at tollmyndighetene i slike tilfeller ofte vil ha et dårligere grunnlag for å vurdere om innførsel vil utgjøre inngrep, enn i de tilfeller hvor rettighetshaver allerede har utarbeidet varefortegnelser og lignende i forbindelse med en begjæring til retten. Dette øker risikoen for at informasjon om drifts- og forretningsforhold spres mer enn ønskelig. For å motvirke dette bør kravet til mistanke i alle fall ikke være svakere enn det som retten legger til grunn ved sin behandling.

Et annet moment er at det er noe uklart hva som ligger i kravet til "begrunnet mistanke". Vi foreslår derfor at det benyttes et begrep som er noe mer standard, og foreslår at kravet til mistanke kvalifiseres til "rimelig grunn"(til mistanke).

Varsel til rettighetshaver

På side fire i høringsnotatet omtales artikkel 4 i EUs Rådforordning 2003/1383, og det foreslås en tilsvarende adgang for norske tollmyndigheter til å varsle rettighetshaver. Etter vårt syn er det en forutsetning for en effektiv bruk av denne muligheten at både rettigheten og rettighetshaver en kjent for tollmyndighetene. Det finnes titusener av immaterielle rettigheter, og et noe mindre antall rettighetshavere.

Det kan ikke forventes at tollmyndighetene skal ha oversikt over de immaterielle rettighetene, og heller ikke hvem som er innehaver av dem. Manglende oversikt over selve rettighetene vil gjøre at tollmyndighetene ikke oppdager krenkelsen, rett og slett av manglende kunnskap. Skulle tollmyndighetene ha kunnskap om at en gitt vare er beskyttet, er det ikke selvsagt at man vet hvem rettighetshaver er, og hvem som er hans representant. Dette vil ha betydning for varslingsfristene.

I utkastet foreslås det at tollmyndighetene kan holde varene tilbake inntil fem virkedager fra varsel ble gitt. Men hva med tiden fra mistanken oppstår (faktisk tilbakehold), og frem til varsel gis? I denne tiden må det både avklares om varen er beskyttet, samt hvem rettighetshaver er. Dette kan ta flere dager, og vil eventuelt komme i tillegg til de nevnte fem virkedagene. Det bør vurderes en begrensning av den totale perioden for faktisk tilbakehold, eksempelvis 8 dager. Fristens utgangspunkt kan være søknad fra vareeier om frigivelse (fortolling).

Tollmyndighetenes inngripen kan selvsagt begrenses til de tilfeller rettighetshaver er kjent, men lovendingen vil i så fall neppe være et så effektivt tiltak som departementet synes å forutsette på side 6 i høringsnotatet. Manglende kunnskap hos tollmyndighetene kan på den annen side kompenseres ved at man tilegner seg den nødvendige kunnskap. Dette vil imidlertid medføre merarbeid for tollmyndighetene utover det som forutsettes på side 8 i høringsnotatet. Vi kommer nærmere tilbake til dette nedenfor.

Tilbakeholdelse ved utførsel

Gjeldende lov og lovutkastet begrenser inngripen til innførselstilfellene. Vi er kjent med at Norge i en viss utstrekning benyttes som transittland for varer som krenker immaterielle rettigheter. I den forbindelse tror vi det kan være effektivt også å la utførsel av varer omfattes av disse reglene. Utførsel av varer med verdi over NOK 5 000 krever tillatelse fra tollmyndighetene, så tilbakeholdelse vil også her kunne være et effektivt virkemiddel.

Problemene med dagens ordning

På side 5 i høringsnotatet gis det uttrykk for hva som er problemene med dagens ordning. Vi er ikke uenige i at det er underordnet hvem som avgjør begjæringer om tilbakehold, men vi ser behov for å peke på en del flere momenter som må være tilstede for å komme nærmere en effektiv bekjempelse.

Vi tror at nøkkelen til en effektiv bekjempelse av merkeforfalsking og piratprodukter ligger i et bedre samarbeid mellom rettighetshavere og det offentlige. Dette synes også forutsatt i høringsnotatet, jf. omtalen på side 7. Muligheten til å informere rettighetshaver uten hinder av taushetsplikt er et skritt i denne retning. Men virkelig effektiv blir bekjempelsen kun hvis kunnskapen økes på begge sider, samt at tollmyndighetene setter mer ressurser inn på dette feltet. Oppdagelsesrisikoen øker hvis det brukes mer ressurser både innen underretning og fysisk varekontroll.

Ressursbruk

Som nevnt ovenfor mener vi at økt ressursbruk er avgjørende for å oppnå resultater. Vi oppfatter imidlertid høringsnotatet dit hen at tollmyndighetene ikke skal bruke særlig mer ressurser på dette enn det allerede gjøres i dag, og vi finner det derfor riktig å gi uttrykk for at man neppe kan forvente større fremskritt som følge av lovendingen.

Forskriftsfullmakt

Det er foreslått inntatt en forskriftsfullmakt knyttet til lovendringen. Vi foreslår at denne fullmakten utvides også til å omfatte bestemmelser om at visse vareførsler (for eksempel reisegods) og mindre kvanta kan unntas fra tilbakehold.

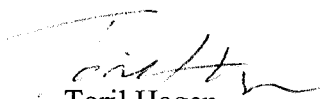
Plassering av nytt ledd

Etter vårt syn vil det nye leddet i § 39 passe best som nytt fjerde ledd i bestemmelsen. Det sentrale vil fremdeles være kjennelsen om midlertidig forføyning, og vi synes dette bør komme først.

Med hilsen

Øystein Haraldsen
fung. toll- og avgiftsdirektør

Toril Hagen
fung. avdelingsdirektør